

31996F0196

13.3.1996

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 63/2

SPOLOČNÁ POZÍCIA

zo 4. marca 1996

stanovená Radou na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii o harmonizovanom uplatňovaní definície termínu „utečenec“ v článku 1 Ženevského dohovoru z 28. júla 1951 týkajúceho sa štatútu utečenca

(96/196/SVV)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, najmä na jej článok K.3 ods. 2 písm. a),

keďže podľa článku K.1 zmluvy sa azylová politika pokladá ako vec spoločného záujmu;

keďže si Európska rada, ktorá sa stretla v Štrasburgu 8. a 9. decembra 1990, stanovila za cieľ harmonizáciu azylovej politiky členských štátov, ktorý bol ďalej rozvinutý Európskou radou v Maastrichte 9. a 10. decembra 1991 a v Bruseli 10. a 11. decembra 1993, ako aj v oznámení Komisie týkajúceho sa prisťahovalectva a azylovej politiky z 23. februára 1994;

zdôrazňujúc pri dodržiavaní spoločnej humanitárnej tradície členských štátov význam zabezpečenia vhodnej ochrany pre utečencov podľa ustanovení Ženevského dohovoru z 28. júla 1951, ktoré sa týkajú štatútu utečenca, v znení Newyorského protokolu z 31. januára 1967, ďalej len „Ženevský dohovor“;

majúc potvrdené, že Príručka najvyššieho komisára OSN pre utečencov je cennou pomôckou pre členské štáty pri určovaní štatútu utečenca;

keďže harmonizované uplatňovanie kritérií pre určovanie štatútu utečenca je podstatné pre harmonizáciu azylovej politiky v členských štátoch,

PRIJALA TÚTO SPOLOČNÚ POZÍCIU:

— Nižšie uvedené usmernenia uplatňovania kritérií pre uznávanie a prijímanie utečencov sú týmto schválené.

- Tieto usmernenia sa oznámia administratívnym orgánom, ktoré sú zodpovedné za uznanie štatútu utečenca, ktoré sa týmto žiadajú, aby ich zobrali ako základ pre azylové záležitosti bez poškodenia azylových zákonov členského štátu a ich príslušných ústavných ustanovení.
- Táto jednotná pozícia je prijatá v rámci obmedzení ústavných právomocí vlád členských štátov, nesmie zaväzovať legislatívne orgány alebo ovplyvňovať rozhodnutia súdnych orgánov členských štátov.
- Rada každoročne prehodnotí uplatňovanie týchto usmernení a prispôsobí ich podľa vývoja žiadostí o azyl.

1. Uznanie štatútu utečenca

Priznanie štatútu utečenca sa zakladá na kritériách, podľa ktorých príslušné vnútroštátne orgány rozhodnú o udelení ochrany pre žiadateľov o azyl, ktorá je zakotvená v Ženevskom dohovore. Tento dokument sa týka implementácie kritérií, ako sú definované v článku 1 Ženevského dohovoru. Žiadnym spôsobom neovplyvňuje podmienky, podľa ktorých členský štát môže v súlade so svojim domácim právom dovoliť osobe, aby zostala na jeho území, ak by jej bezpečnosť alebo fyzická integrita boli ohrozené, ak by sa vrátila do svojej krajiny z dôvodov okolností, ktoré Ženevský dohovor neuvádza, ale ktoré vytvárajú dôvod pre to, aby táto osoba nebola vrátená do jej krajiny pôvodu.

2. Individuálne alebo kolektívne uznanie štatútu utečenca

Každá žiadosť o azyl sa preskúma na základe údajov a okolností predložených individuálne, berúc do úvahy objektívnu situáciu, aká prevláda v krajine pôvodu.

V praxi sa môže stať, že celá skupina ľudí je vystavená prenasledovaniu. V takýchto prípadoch sa tiež žiadosti preskúmajú jednotlivo, hoci v špecifických prípadoch takéto preskúmanie môže byť obmedzené na určenie, či jednotlivec patrí do predmetnej skupiny.

3. Zostavenie dôkazu na priznanie štatútu utečenca

Určujúcim faktorom na udelenie štatútu utečenca v súlade so Ženevským dohovorom je existencia opodstatneného strachu z prenasledovania z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, politických názorov alebo členstva v určitej sociálnej skupine. Otázka či strach z prenasledovania je opodstatnený, musí sa zväžiť v súlade s okolnosťami každého prípadu. Je na žiadateľovi o azyl, aby predložil dôkaz, ktorý je potrebný na ohodnotenie pravdivosti predložených faktov a okolností. Je potrebné pochopiť, že len čo sa vierohodnosť prehlásení žiadateľa o azyl dostatočne stanoví, nebude potrebné hľadať podrobné potvrdenie a žiadateľ o azyl by mal byť, ak neexistujú dostatočné dôvody svedčiace o opaku, zbavený podozrenia.

Skutočnosť, že jednotlivec už bol predmetom prenasledovania alebo priamej hrozby z prenasledovania, je závažným ukazovateľom nebezpečenstva z prenasledovania, jedine ak by sa odvtedy neudiala radikálna zmena podmienok v jeho krajine pôvodu alebo v jeho vzťahoch s krajinou pôvodu.

Skutočnosť, že jednotlivec pred svojim odchodom z krajiny pôvodu nebol predmetom prenasledovania alebo nebol priamo ohrozený prenasledovaním, neznamena samo osebe, že jednotlivec nemôže v rámci azylového konania prehlasovať strach z prenasledovania za opodstatnený.

4. „Prenasledovanie“ v rámci významu článku 1A Ženevského dohovoru

Termín „prenasledovanie“ tak, ako sa používa v tomto dokumente, je prebratý z článku 1A Ženevského dohovoru.

V Ženevskom dohovore tento termín nie je definovaný. Všeobecne prijatá definícia sa nenachádza ani v záveroch Výkonného výboru UNHCR (vysokého komisára OSN pre utečencov), ani v právnickej literatúre venovanej tomuto predmetu. Usmernenia v tomto dokumente nevytvárajú definíciu tohto termínu.

Vo všeobecnosti je však prijaté, že o „prenasledovaní“ podľa znenia článku 1A sa hovorí, ak akty utrpenia a strachu sú:

- dostatočne závažné vo svojej podstate alebo svojim opakovaným výskytom; musia byť predstavovať základný útok na ľudské práva, ako napríklad právo na život, slobodu alebo fyzickú integritu, alebo vo

svetle všetkých skutočností prípadu jasne brániť osobe, ktorá ich utrpela, aby zotrvala v krajine pôvodu ⁽¹⁾ a

- sú založené na jednom z dôvodov uvedených v článku 1A: na rase, náboženstve, národnosti, príslušenstve k určitej skupine alebo na politických názoroch. Dôvody prenasledovania sa môžu vzájomne prelínať a mnohé z nich sa často týkajú tej istej osoby. Skutočnosť, že tieto dôvody sú skutočné alebo jednoducho len prisúdené prenasledovanej osobe, nie je rozhodujúca.

Môže sa vyskytnúť viacero druhov prenasledovania spoločne a kombinácia udalostí, z ktorých každá, ak sa vezme jednotlivito, nepredstavuje prenasledovanie, ale môže v závislosti na okolnostiach vyústiť do skutočného prenasledovania alebo môže byť považovaná ako závažný základ na vznik strachu z prenasledovania.

V nasledujúcich usmerňujúcich zásadách je potrebné porozumieť termínu „prenasledovanie“ s odvolaním sa na túto časť.

5. Pôvod prenasledovania

5.1. Prenasledovanie so strany štátu

Prenasledovanie je vo všeobecnosti konanie štátneho orgánu (centrálneho štátu alebo federálnych štátov, regionálnych alebo miestnych úradov), nech je akékoľvek ich postavenie v medzinárodnom práve alebo strán alebo organizácií, ktoré riadia štát.

Okrem toho v prípadoch, keď prenasledovanie preberá formu použitia hrubej sily, môže byť tiež vo forme správnych a/alebo súdnych opatrení, ktoré majú mať buď vonkajší vzhľad legálnosti a sú zneužívané s cieľom prenasledovania, alebo sa vykonávajú tak, že sa porušuje zákon.

5.1.1. Právne, správne a policajné opatrenia

a) Všeobecné opatrenia

Oficiálne úrady krajiny niekedy musia prijať opatrenia na udržanie verejného poriadku, na ochranu bezpečnosti štátu, na ochranu verejného zdravia a podobne. Ak je potrebné, takéto opatrenia môžu obsahovať

⁽¹⁾ Táto formulácia je použitá bez toho, aby bol dotknutý bod 8: „ak príslušná osoba nemôže nájsť účinnú ochranu v inej časti krajiny jej pôvodu...“.

obmedzenia na uplatnenie niektorých slobôd. Taktiež môžu byť sprevádzané použitím sily, ale takéto reštrikcie alebo použitie sily samo osebe nevytvára dostatočné základy pre udelenie štatútu utečenca pre jednotlivcov, proti ktorým sú takéto opatrenia nasmerované. Ak však vyjde najavo, že takéto opatrenia sa realizujú diskriminačným spôsobom na základe jedného alebo viacerých dôvodov uvedených v článku 1A Ženevského dohovoru a majú dostatočne závažné dôsledky, potom môžu prispieť k vzniku opodstatneného strachu z prenasledovania pre časť jednotlivcov, ktorí sú obeťami ich nesprávneho uplatňovania. Ak je to takýto prípad a predovšetkým tam, kde sa používajú všeobecné opatrenia na zakrývanie individuálnych opatrení, ktoré sa prijali voči osobe z dôvodov spomenutých v článku 1A, je pravdepodobné, že tieto osoby budú ohrozované ich úradmi.

b) **Opatrenia nasmerované voči určitým kategóriám**

Opatrenia nasmerované proti jednej alebo viacerým špecifickým kategóriám obyvateľstva môžu byť oprávnené v niektorej spoločnosti, dokonca aj keď spôsobujú určité nátlaky alebo obmedzenia voči určitým slobodám.

Avšak môžu byť považované ako oprávňujúce na strach z prenasledovania predovšetkým tam, kde cieľ, ktorý sledujú, bol odsúdený medzinárodným spoločenstvom, alebo kde sú jasne neprimerané k cieľu, ktorý je nimi sledovaný alebo tam, kde ich realizácia vedie k závažnému zneužívaniu zameranému na zaobchádzanie s určitou skupinou rozdielne a menej výhodne ako s celou populáciou.

c) **Individuálne opatrenia**

Každé administratívne opatrenie prijaté voči jednotlivcovi, vynechajúc akékoľvek zváženie všeobecného záujmu uvedeného vyššie, na základe jedného z dôvodov uvedených v článku 1A, ktoré je dostatočne prísne v súvislosti s kritériami uvedenými v časti 4 tejto jednotnej pozície, môže byť považované za prenasledovanie, a to predovšetkým vtedy, keď je zámerne, systematické a pretrvávajúce.

Preto je dôležité vziať do úvahy všetky okolnosti, ktoré obklopujú takéto individuálne opatrenia, ako ho udáva žiadateľ o azyl, aby sa stanovilo, či je jeho strach z prenasledovania opodstatnený.

Vo všetkých prípadoch vyššie spomenutých sa musí zväžiť, či existujú účinné právne prostriedky, ktoré by mohli ukončiť situáciu týrania. Podľa všeobecného pravidla platí, že prenasledovanie bude určené skutočnosťou, že neexistuje náprava alebo, ak prostriedky na nápravu existujú, že príslušný jednotlivec alebo jednotlivci sú zbavení prístupu k nej alebo skutočnosťou, že rozhodnutia príslušných úradov nie sú nestranné (pozri 5.1.2) alebo nemajú žiaden účinok.

5.1.2. **Trestné stíhanie**

Zatiaľ čo sa stíhanie alebo rozhodnutia súdov javia ako zákonné, môžu prerásť do prenasledovania tam, kde obsahujú nejaký diskriminačný prvok a kde sú dostatočne závažné v súvislosti s kritériami uvedenými v časti 4 tejto jednotnej pozície. Platí to predovšetkým v týchto prípadoch:

a) **Diskriminačné stíhanie**

Týka sa takej situácie, za ktorej ustanovenie trestného práva je uplatniteľné na všetkých, ale kde jedine určité osoby sú stíhané na základe charakteristík, ktoré pravdepodobne vedú k udeleniu štatútu utečenca. Je to preto diskriminačný prvok v realizácii politiky súdneho vyšetrovania, ktorý je rozhodujúci pre uznanie osoby za utečenca.

b) **Diskriminačné potrestanie**

Potrestanie alebo hrozba na základe všeobecne uplatniteľného ustanovenia trestného zákona bude diskriminačné, ak osoby porušujúce zákon sú potrestané, ale určité osoby sú podrobené tvrdšiemu trestaniu z dôvodov charakteristiky, ktorá pravdepodobne bude viesť k udeleniu štatútu utečenca. Diskriminačný prvok v potrestaní, ktoré bolo uložené, je zásadný. O existencii prenasledovania sa môže uvažovať v prípade neprimeraného rozsudku, ak existuje nejaké spojenie s jedným z dôvodov prenasledovania, ako sú uvedené v článku 1A.

c) **Porušenie ustanovenia trestného práva z dôvodu prenasledovania**

Úmyselné porušenie ustanovenia trestného práva — či už uplatniteľného vo všeobecnosti, alebo na určité kategórie osôb — z dôvodu prenasledovania musí byť jasne výsledkom vyjadrenia alebo účasti v niektorých činnostiach v krajine pôvodu alebo objektívnym dôsledkom charakteristík žiadateľa o azyl, ktoré sú

zodpovedné za to, že vedú k udeleniu štatútu utečenca. Rozhodujúcimi faktormi sú povaha potrestania, tvrdosť potrestania vo vzťahu k trestnému činu, ktorý bol spáchaný, situácia právneho systému a ľudských práv v krajine pôvodu. Musí sa zvážiť, či úmyselné porušenie ustanovenia trestného práva sa dá považovať ako nevyhnutné vzhľadom na individuálne okolnosti zainteresovanej osoby a situácii v krajine pôvodu.

5.2. *Prenasledovanie tretími stranami*

Za prenasledovanie tretími stranami, podľa rozsahu Ženevského dohovoru na základe článku 1A tohto dohovoru, sa bude považovať to, ktoré uvádza, že je individuálne vo svojej povahe, povolené a podporované úradmi. Ak oficiálne úrady tak nekonajú, takéto prenasledovanie by malo viesť k individuálnemu preskúmaniu každej jednotlivkej žiadosti o udelenie štatútu utečenca v súlade s vnútroštátnou súdnou praxou, a to predovšetkým v takom duchu, či nekonanie úradov bolo, alebo nebolo úmyselné. Dotknuté osoby môžu byť v každom prípade oprávnené na príslušné vhodné formy ochrany podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

6. **Občianska vojna a iné vnútorné alebo všeobecne rozšírené ozbrojené konflikty**

Odvolanie sa na občiansku vojnu alebo vnútorné, alebo všeobecne rozšírené ozbrojené konflikty a nebezpečenstvá, ktoré k tomu oprávňujú, nie je samo o sebe dostatočnou zárukou k udeleniu štatútu utečenca. Strach z prenasledovania musí byť vo všetkých prípadoch založený na jednom zo základov podľa článku 1A Ženevského dohovoru a byť individuálnym vo svojej podstate.

V takýchto prípadoch môže prenasledovanie hroziť buď od legálnych orgánov, alebo tretích strán, ktoré sú nimi povzbudzované alebo tolerované, alebo orgánov riadiacich časť územia, v rámci ktorého si štát nemôže dovoliť ochranu jeho obyvateľov.

V princípe, použitie ozbrojených síl neznamená prenasledovanie, ak je to v súlade s medzinárodnými pravidlami vojny a medzinárodne uznanou praxou, avšak je klasifikované ako prenasledovanie vtedy, keď sa napríklad v určitej oblasti vytvorí autorita a jej útoky na oponentov alebo obyvateľstvo spĺňajú kritériá uvedené v časti 4.

V ostatných prípadoch je možné zabezpečiť iné formy ochrany podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

7. **Dôvody prenasledovania**

7.1. *Rasa*

Pojem rasa by sa mal rozumieť v širokom zmysle a mal by obsiahnuť príslušnosť k rôznym etnickým skupinám. Podľa všeobecného pravidla prenasledovanie je založené na rasových dôvodoch tam, kde perzekútor považuje obeť svojho prenasledovania za obeť prislúchajúcu k rasovej skupine inej, ako je on sám z dôvodu reálneho alebo predpokladaného rozdielu, a to vytvára základy pre jeho konanie.

7.2. *Náboženstvo*

Pojem náboženstvo sa môže rozumieť v širokom zmysle a môže pokrývať teistickú, neteistickú a ateistickú vieru.

Prenasledovanie z náboženských dôvodov môže mať najrôznejšie formy, od úplného zákazu náboženských obradov a náboženských učení alebo hrubých diskriminačných opatrení voči osobám patriacim k určitej náboženskej skupine. Aby k prenasledovaniu došlo, zasahovanie a poškodzovanie musí byť dostatočne vážne v súlade s kritériami uvedenými v časti 4 tejto spoločnej pozície. To sa môže uplatniť všade tam, kde nad rámec opatrení zásadných pre udržanie verejného poriadku štát taktiež zakazuje alebo penalizuje náboženskú činnosť, dokonca i v súkromnom živote.

Prenasledovanie z náboženských dôvodov sa taktiež môže vyskytnúť tam, kde sa zasahovanie zaciľuje na takú osobu, ktorá si neželá vyznávať žiadne náboženstvo, odmietne prevziať určité náboženstvo alebo si neželá podriaďovať sa všetkým alebo častiam obradov a zvykov, ktoré súvisia s náboženstvom.

7.3. *Národnosť*

Nemala by sa obmedzovať výhradne len na myšlienku štátneho občianstva, ale taktiež by mala obsiahnuť príslušnosť k skupine, určenej jej kultúrnou alebo jazykovou identitou alebo jej vzťahom k obyvateľstvu iného štátu.

7.4. *Politické názory*

Politické názory iné ako tie, ktoré má vláda, samé osebe nie sú dostatočným dôvodom na zabezpečenie štatútu utečenca. Žiadateľ musí preukázať, že:

- úrady poznajú jeho politické názory alebo mu ich prisudzujú,
- takéto názory nie sú úradmi tolerované,
- daná situácia v krajine by mohla viesť pravdepodobne k tomu, že by bol prenasledovaný za svoje názory.

7.5. Sociálna skupina

Špecifická sociálna skupina obvykle pozostáva z osôb s tým istým pôvodom, s takými istými zvykmi alebo rovnakým spoločenským postavením a podobne.

Strach z prenasledovania uvedený pod týmto titulom sa môže často prelínať so strachom z prenasledovania z iných dôvodov, napríklad ako je rasa, náboženstvo alebo národnosť.

Príslušnosť k nejakej sociálnej skupine môže byť jednoducho prisudzovaná perzekútorom k prenasledovanej osobe alebo skupine.

V niektorých prípadoch sociálna skupina neexistovala predtým, ale môže byť zostavená na základe spoločných charakteristík prenasledovaných osôb, pretože perzekútor ich vidí ako prekážku pri dosiahnutí svojich cieľov.

8. Premiestnenie v rámci krajiny pôvodu

Tam, kde sa javí, že prenasledovanie sa jasne obmedzuje iba na špecifickú časť územia krajiny, je potrebné skontrolovať, či podmienky určené v článku 1A Ženevského dohovoru boli splnené, predovšetkým, že dotknutá osoba „nie je schopná alebo následkom takéhoto strachu (z prenasledovania) si neželá využiť ochranu tejto krajiny“, ďalej je potrebné stanoviť, či dotknutá osoba nemôže nájsť účinnú ochranu v inej časti svojej vlastnej krajiny a odvodnene sa očakáva, že sa tam presťahuje.

9. Utečenec *sur place*

Strach z prenasledovania nemusí nevyhnutne existovať v čase odchodu žiadateľa o azyl z jeho krajiny pôvodu. Jednotlivec, ktorý nemal žiaden dôvod pre strach z prenasledovania pri svojom odchode z krajiny pôvodu, sa môže stať utečencom *sur place*. Opodstatnený strach z prenasledovania sa môže zakladať na skutočnosti, že situácia v jeho krajine pôvodu sa zmenila od jeho odchodu so závažnými dôsledkami pre neho alebo na jeho vlastné konanie.

V každom prípade charakteristiky súvisiace s azylom jednotlivca by mali byť také, aby úrady v krajine pôvodu vedeli alebo sa mohli dozvedieť o nich predtým, ako sa strach jednotlivca z prenasledovania môže stať oprávnený.

9.1. Strach vznikajúci z novej situácie v krajine pôvodu po odchode

Politické zmeny v krajine pôvodu môžu oprávniť strach z prenasledovania, ale iba ak žiadateľ o azyl dokáže preukázať, že ako výsledok takýchto zmien by on osobne mohol mať dôvod na strach z prenasledovania, ak by sa vrátil.

9.2. Strach z prenasledovania z dôvodu činností mimo krajiny pôvodu

Štatút utečenca je možné udeliť, ak činnosti, ktoré podnietili vznik strachu žiadateľa o azyl z prenasledovania, vytvárajú prejav a pokračovanie presvedčení, ktoré mal vo svojej krajine pôvodu alebo, ktoré možno objektívne považovať za dôsledok charakteristiky jednotlivca súvisiacej s azylom. Avšak takáto kontinuita nemusí byť požiadavkou tam, kde dotknutá osoba ešte nebola schopná vytvoriť si názory z vekových dôvodov.

Na druhej strane, ak je zrejmé, že svoje presvedčenie prejavuje najmä s cieľom vytvorenia nevyhnutných podmienok, za ktorých by mu/jej bol udelený štatút utečenca, takéto činnosti nemôžu tvoriť dostatočný základ nevyhnutný na udelenie štatútu utečenca, neovplyvňuje to jeho/jej právo na nenávratenie do krajiny, v ktorej sú jeho/jej život, fyzická integrita, prípadne sloboda, v ohrození.

10. Nesúhlas s výkonom vojenskej služby, absencia bez dovolenia a dezercia

Strach z potrestania za nesúhlas s výkonom vojenskej služby absencie bez dovolenia alebo dezercia sa vyšetrojú jednotlivito. Samo osebe je to nedostatočné na uznanie štatútu utečenca. Potrestanie sa musí ohodnotiť predovšetkým podľa princípov stanovených v bode 5.

V prípade absencie bez dovolenia alebo dezercie sa dotknutej osobe musí udeliť štatút utečenca, ak podmienky, podľa ktorých sa vykonávajú vojenské povinnosti, samé osebe spôsobujú prenasledovanie.

Podobne sa štatút utečenca môže udeliť vzhľadom na všetky ostatné požiadavky definície, v prípadoch potrestania za nesúhlas s výkonom vojenskej služby alebo za zámernú absenciu bez dovolenia na základe svedomia (citu pre morálku), ak by vykonávanie jeho vojenských

povinností malo účinkov vedúci dotknutú osobu podieľať sa v konaní, ktoré spadá pod klauzuly vyňatia v článku 1F Ženevského dohovoru.

11. Ukončenie štatútu utečenca (článok 1C)

Ukončenie alebo neukončenie štatútu utečenca na základe článku 1C Ženevského dohovoru sa vždy posudzuje jednotlivito.

Členské štáty by mali vynaložiť všetko úsilie prostredníctvom výmeny informácií na zharmonizovanie ich praktík ohľadne použitia klauzúl o ukončení štatútu utečenca podľa článku 1C, kdekôľvek je to možné.

Okolnosti, za ktorých sa klauzula o ukončení podľa článku 1C môže uplatniť, majú byť základnej povahy a mali by byť stanovené v ciele overiteľným postupom. Informácie poskytnuté Strediskom pre informácie o azyle, rozhovory a výmenu (Cirea) a UNHCR tu majú značnú váhu.

12. Článok 1D Ženevského dohovoru

Na každú osobu, ktorá sa zámerne odsťahuje z pod ochrany a pomoci podľa článku 1D Ženevského dohovoru, sa už ďalej automaticky tento dohovor nevzťahuje. V takýchto prípadoch sa štatút utečenca má v princípe určiť podľa článku 1A.

13. Článok 1F Ženevského dohovoru

Klauzuly článku 1F Ženevského dohovoru sú zostavené tak, že vylučujú spod ochrany podľa dohovoru osoby, ktoré nemôžu využívať medzinárodnú ochranu z dôvodu závažnosti trestných činov, ktoré spáchali.

Takéto opatrenie sa môže použiť aj vtedy, keď sa takéto konanie oznámi po udelení štatútu utečenca (pozri bod 11).

Vzhľadom na závažnosť dôsledkov takého rozhodnutia pre žiadateľa o azyl, článok 1F sa musí používať veľmi opatrne a po dôkladnom zvážení v súlade s postupmi stanovenými vnútroštátnymi právnymi predpismi.

13.1. Článok 1F a)

Trestné činy uvedené v článku 1F a) sú tie, ktoré sú definované v medzinárodných dokumentoch, ku ktorým členské štáty pristúpili a v rezolúciách prijatých Organizáciou spojených národov alebo inými medzinárodnými, alebo regionálnymi organizáciami v takom rozsahu, ako boli prijaté členskými štátmi.

13.2. Článok 1F b)

Krutosť predpokladaného prenasledovania sa má zväžiť oproti povahe trestného činu, z ktorého je dotknutá osoba podozrivá.

Predovšetkým kruté akcie, dokonca aj keď boli spáchané s údajným politickým zámerom, môžu byť klasifikované ako závažné nepolitické trestné činy. To sa týka tak páchatelov trestných činov, ako aj ich podnecovateľov.

13.3. Článok 1F c)

Účely a princípy uvedené v článku 1F c) sú v prvom prípade také, ako sú uvedené v Charte Organizácie spojených národov, ktorá určuje povinnosti strany štátov k nej v ich vzájomných vzťahoch, predovšetkým s cieľom udržiavania mieru a s ohľadom na ľudské práva a základné slobody.

Článok 1F c) sa uplatňuje v prípadoch, v ktorých sa tieto princípy porušili a je namierený predovšetkým na osoby vo vyšších postaveniach v štáte, ktoré z úradnej moci svojich zodpovedností nariadili alebo prepožičali svoju autoritu k akcii v nesúlade s takýmito účelmi a princípmi ako aj na osoby, ktoré ako členovia bezpečnostných síl boli vyzvaní, aby prevzali osobnú zodpovednosť za vykonanie takejto akcie.

S cieľom určenia, či akcia je považovaná v rozpore s cieľmi a princípmi Organizácie svetových národov, členské štáty musia zobrať na vedomie dohovory a rezolúcie, prijaté v tejto súvislosti pod záštitou OSN.

V Bruseli 4. marca 1996

Za Radu

predseda

P. BARATTA